

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Examensarbete 15 hp – Journalistik

Nato på agendan

*En kvantitativ studie om Natodebatten i
Aftonbladet, Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet
och Sydsvenskan*

Författare: Nikola Jevtic

Handledare: Sara Hamqvist

Examinator: Kristoffer Holt

Examinator: Renaud de La Brosse

Termin: HT16

Ämne: Journalistik

Nivå: Kandidat

Abstract

Author: NN

Title: Nato on the Agenda – A quantitative study about the debate concerning Nato membership in Aftonbladet, Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet and Sydsvenskan

Location: Linnaeus University

Language: Swedish

Number of pages: 37

The aim of this study was to examine opinion texts and news articles concerning the debate about whether or not Sweden should join Nato. The question about a Swedish Nato membership has been dead for quite a while, but a study from the SOM-institute in 2015 showed that for the first time in decades a majority of the swedes was in favour of joining Nato.

This study uses a quantitative method to examine several aspects of the debate and reporting in the following news papers: Aftonbladet, Dagens Nyheter, Sydsvenskan and Svenska Dagbladet. The research goes into bias, the general characteristics of the reporting and how Russia is portrayed.

Russia has lately been viewed as an antagonist of Nato. Therefore, it was deemed probable that the portraying of Russia could have an impact on the way swedes perceive Nato.

The results of the study shows that the majority of the text published in relation to the topic were opinion texts. There was a general pattern where the political colour of the newspaper had some effect on the published material, but not enough that it could be deemed as being biased.

Russia were often portrayed in a negative tone and was also often portrayed as being a threat to other european countries.

Keywords:

Nato, Russia, Sweden, Media bias, Quantitative, News papers, Journalism, politics, agenda setting, mediatization

Innehåll

1 Inledning	1
1.1 Inledning.....	1
1.2 Syfte och problemformulering.....	2
Bakgrund	3
2.1 Nato.....	3
2.2 Sveriges relation till Nato.....	3
2.3 Tidningarnas förhållningsätt till partiskhet.....	3
2.4 Tidningarnas politiska färg.....	4
3 Tidigare forskning	5
3.1 Vietnam i Sverige.....	5
3.2 Rättvisa nyhetsmedier: partiskheten under 2006 års valrörelse.....	6
3.3 Jordskredssegern: Medierna och folkomröstningen om euron.....	8
3.4 Policy or process in focus?.....	9
3.5 En strid om verkligheten och Nato.....	10
4 Teori	11
4.1 När någon gynnas eller missgynnas.....	12
4.2 Dagordningsteorin.....	13
4.3 Samhörighet med andra länder.....	14
4.4 Dagordningsteorin.....	15
4.5 Sammanfattning.....	16
5 Metod	17
5.1 Material.....	18
5.1.1 Beskrivning av analysenheter.....	19
5.2 Etiska överväganden.....	19
5.3 Metod.....	19
5.3.1 Variabler.....	21
5.4 Metodkritik.....	24
6 Resultat	25
6.1 Resultat.....	25
6.1.1 Olika typer av texter.....	26
6.1.2 Andel publicerade texter per tidning.....	26
6.1.3 Uttalad åsikt om Nato – gå med eller inte.....	27
6.1.4 Tonalitet mot innehåll.....	28
6.1.5 Ryssland som ett hot mot andra europeiska länder.....	31
6.1.6 Vem får komma till tals?.....	31
6.1.7 Politisk tillhörighet.....	32
6.2 Analys.....	32
7 Slutdiskussion	35
7.1 Diskussion och slutsats.....	35
7.2 Förslag till vidare forskning.....	37
Referenser	38
Bilagor	39
Bilaga 1.....	39

Inledning

1.1 Inledning

Sedan 1986 har SOM-institutet vid Göteborgs Universitet gjort årliga undersökningar om svenska trender. Sedan 1994 har åsiktsundersökningar gjorts om den svenska opinionens syn på ett svenskt Nato-medlemskap. Fram till 2012 var det en övervägande mängd av de tillfrågade som ansåg att Nato-medlemskap var en dålig idé, men 2013 fick ja-sidan ett kraftigt uppsving och 2015 var första gången det var fler som såg positivt på ett svenskt medlemskap än var det som var negativt inställda. (SOM-institutet, 2015)

Enligt Walter Lippman (2007) får medborgare i ett demokratiskt samhälle inte information om politik genom egna erfarenheter, utan främst genom mediernas rapportering. En snabb sökning i Mediearkivet visar att artiklar om Nato har mångdubblats de senaste åren. En liknande teori är medialiseringsteorin. Hjarvard (2008, s.115) menar på att det finns två former av medialisering: direkt och indirekt. Den direkta medialiseringen karaktäriseras av att en social aktivitet, som tidigare inte hade något med medierna att göra, byts ut och ersätts med samma sak, bara att den efter medialiseringen har skett numera är kopplad till medierna. Ett tydligt exempel på medialisering är politik, som per se inte har något med medierna och journalistik att göra, men efter deras inträde så kan inte politiken separera sig från medierna och journalistiken. Alltså är medier, politik och medborgarnas syn på dessa direkt ihopkopplade.

Mycket av forskningen som handlar om medierna och politik kretsar kring val och om mediernas partiskhet. Det är förståeligt att forskningen håller sig runt valrörelserna, eftersom Sverige är en representativ demokrati och valkampanjerna i mångt och mycket är medborgarnas chans att påverka politiken. Det är också ett återkommande fenomen, vilket gör att det går att kartlägga och jämföra resultat från olika val på ett bekvämt sätt.

Dock händer det allt oftare att frågor som är mycket större än skattesänkningar och jobb kommer upp på agendan, frågor som handlar om huruvida ett land ska tillhöra en internationell organisation eller inte. Till exempel står ett antal länder i kö för att få gå med i EU, Storbritannien har nyligen röstat för att lämna unionen. Andra händelser som kan klassas in i samma fack är till exempel huruvida ett land ska ha Euron som valuta eller vara med i Nato.

Frågan om ett svenskt medlemskap i Nato är gammal, men har läng varit politiskt död. Men enligt tidigare nämnda opinionsundersökningar har den nu väckts till liv igen. (SOM-institutet, 2015) Noterbart är att inget beslut har fattats, det är också oklart om ett medlemskap skulle föranledas av en folkomröstning eller inte. Men det kan vara intressant att studera hur medierna har påverkat det faktum att en debatt som länge har varit död nu är tillbaka på agendan

1.2 Syfte och problemformulering

Syftet med denna uppsats är att undersöka debatten om ett svenskt medlemskap i Nato i den svenska storstadspressen. Det är också ett försök att undersöka politik och medierna i en annan kontext än vad som är standard – dvs, i ett sammanhang där rapporteringen inte är starkt knuten till valkampanjerna som återkommer vart fjärde år.

Eftersom Nato tillkomst som organisation kan spåras tillbaka till den oro som Sovjetunionens agerande skapade efter andra världskriget. Nato och Warszawapakten stod ansikte mot ansikte mot varandra under det kalla kriget, men efter Sovjetunionens fall drabbades man av lite av en identitetskris. Man övergick från att vara en försvarsallians till att primärt vara en fredsbevarande organisation. (Neretnieks, 2014) Men, Rysslands agerande i Ukraina och Krim har förändrat tonläget. Numera liknar förhållandet mellan Ryssland och Nato det mellan Nato och Warszawapakten under kalla kriget. Därför anser jag att Ryssland är en central punkt i den svenska debatten om Natomedlemskap, och jag kommer därför att låta Ryssland ha en central roll i den här undersökningen.

Det är värt att notera att jag inte strävar efter att svara på huruvida ett svenskt medlemskap är rätt eller fel, utan att undersöka politisk journalistik och mediernas rapportering kring detta utifrån ett vetenskapligt perspektiv där journalistik i ett demokratiskt perspektiv ligger som grund.

Uppsatsens omfång gör det inte möjligt att studera alla olika svenska medier, utan vissa avgränsningar måste göras. Därför väljer jag att avgränsa mig till storstadspress. Mer specifikt till Aftonbladet, Dagens Nyheter, Sydsvenskan och Svenska Dagbladet. Målet med uppsatsen är att göra en kvantitativ studie. Jag anser att det är relevant att inkludera både nyhetsmaterial

och opinionsmaterial från alla tidningar och jämföra dessa i den mån det går och även jämför tidningar sinsemellan, dock kanske det empiriska materialet blir för litet för att göra jämförelser tidningarna sinsemellan.

Tanken med valet av tidningar är att ha en viss spridning på tidningarna; morgonpress, kvällspress, tidningars geografiska spridning, ledarsidornas åsiktsriktning och ägare var saker jag hade i åtanke när jag valde ut vilka tidningar jag skulle inkludera i undersökningen. En avgränsning av årtal måste också göras för att passa in i uppsatsens omfång. Jag nämnde tidigare SOM-institutets opinionsundersökningar som visade att opinionen började svänga runt 2013(SOM-institutet, 2015), men att gå igenom alla artiklar fram till och med 2016 är för mycket för uppsatsen omfång, därför kommer jag rikta in mig på 2014 och 2015. Det är också under dessa två år som saker och ting förändras och mycket händer politiskt.

Det finns två olika aspekter som intresserar mig. För det första är jag intresserad av vad som kan klassas som generella definierande drag i rapporteringen och det andra är partiskhet. Åsiktstexter är väl menade att vara partiska, men samtidigt vill man ha en balanserad debatt där olika sidor får komma till tals. Samtidigt kan åsiktstexter vara ett sätt att sätta saker på agenda. Åsiktstexter behöver nämligen inte ackompanjeras av nyhetstexter.

Utifrån ovanstående resonemang kommer jag fram till följande frågeställningar:

- Hur stor kvot av rapporteringen i Natodebatten är åsiktstexter kontra nyhetstexter?
- Är rapporteringen övervägande vinklad åt någon av sidorna (för och emot)? I så fall, är vinklingen sådan att den faller under någon av Asps två typer av partiskhet: faktisk partiskhet och oskäligen partiskhet?
- Hur ofta uttrycks åsikten att Sverige bör gå med i Nato?
- Hur ofta framställs Ryssland som någon form av militärt hot mot Sverige eller ett annat europeiskt land?
- Vilken ton präglar Natodebatten, är den främst positiv, negativ eller neutral?

2 Bakgrund

2.1 Nato

Nato är en försvarsallians bestående av 26 europeiska och två nordamerikanska länder. Alliansen bildades 1949 i eftersvaret av andra världskriget. Natos syfte är att säkra medlemsländernas territoriala suveränitet främst genom demokratiska, politiska processer, men även med hjälp av militär kraft om det skulle behövas. Under 1900-talets andra hälft spelade Nato en stor roll i det kalla kriget, där den demokratiska västvärlden ställdes mot det kommunistiska östblocket med USSR i spetsen. I och med Natos princip om att ”en attack på en av oss är en attack på alla”, betydde det att medlemsländer utan kärnvapen befann sig under USA kärnvapenparaply. Samma princip lever kvar idag. (Nato, 2016)

2.2 Sveriges relation till Nato

Sverige har samarbetat med Nato under ett antal år och även om Sverige säger sig vara neutrala och alliansfria så är det tydligt att man lutar mer åt Nato och Väst än åt Ryssland och Öst. Nato jobbar nära med organisationer där Sverige är medlem, så som till exempel FN och EU. (Neretnieks, 2014)

Sverige har länge jobbat mot kärnvapen. Nato som organisation ser sina kärnvapen som en viktig del i deras försvarstaktik. Det faktum att ett medlemskap i Nato skulle underminera detta arbetet har varit ett starkt argument emot ett medlemskap. (Neretnieks, 2014)

2.3 Tidningarnas förhållningssätt till partiskhet

I Sverige är det endast Sveriges radio, TV4, Sveriges television och UR som enligt lag måste vara opartiska. Det hindrar dock inte en studie från att ställa krav på andra medier utifrån normativa demokratiska utgångspunkter. Varken Aftonbladet eller Sydsvenskan har publicerat några publicistiska riktlinjer på sina webb-sidor, men på Dagens Nyheter kan man läsa om hur tidningen jobbar. Till exempel skriver man att tidningen ” [...] arbetar opartiskt – vi tar inte ställning politiskt eller i andra frågor. Det vi publicerar ska vara sant, bekräftat, inte hårdvinklat och präglas av kvalitet och trovärdighet.” Utöver detta så ska strävar man även

efter att ”låta så många sidor som möjligt ska få komma till tals vid en publicering”. (DN, 2016, 19 oktober)

2.4 Tidningars politiska färg

Aftonbladet är den enda av tidningarna vars ledarsida är röd. Sydsvenskan och Dagens Nyheters ledarsidor är Oberoende Liberala och Svenska Dagbladets är Oberoende Moderat.

3 Tidigare forskning

Underrubrikernas titlar är vederbörande studies titel och författare. Den tidigare forskningen handlar om partiskhet, hur medierna rapporterar om politik i vardagen och även andra frågor som liknar Natodebatten, nämligen huruvida Sverige skulle införa Euron eller inte.

3.1 Vietnam i Sveriges Radio (Westerståhl, 1968)

Jörgen Westerståhls undersökning om rapporteringen om Vietnamkriget i svenska medier. Han jämför rapporteringen mellan Sveriges Radio, Tidningarnas Telegram och storstadspressen. Urvalet av artiklar och nyhetsinslag uppgår till 20 000, varav 17 000 ansågs vara relevanta och därför kodades. (Westerståhl, 1968)

Utgångspunkten i studien är att fastställa huruvida Sveriges Radio har varit partiska eller inte i sin rapportering om händelser som på ett eller annat sätt berörde Vietnamkriget. Westerståhl menar att man kan dela in rapporteringen i positiv, negativ och neutral. Han menar på att ”man kan göra enkla psykologiska antaganden om de tänkta reaktionerna hos majoriteten av auditoriet.”(Westerståhl, s.9, 1968) Det här är något jag själv kommer att anamma på ett eller annat sätt i kodningen av det empiriska materialet i min studie.

Westerståhl (1968) delar även upp materialet i innehållskategorier, det vill säga vilket ämne nyheten primärt handlar om. Detta kan även vara användbart i min studie, då Natodebatten kopplas in i många olika sammanhang.

3.2 Rättvisa nyhetsmedier: Partiskheten under 2006 års medievalsvalrörelse (Asp, 2006)

Medievalsundersökningar om svenska val har gjorts sedan 1979 och ett av de områden som befinner sig under undersökningens paraply är mediernas partiskhet. Studiens teoretiska utgångspunkt i bedömningen av hur vida någon gynnas eller missgynnas är följande: Den enskilde individens politiska handlande bestäms av hur hen uppfattar och värderar två objekt i politiska världen: aktörer och sakfrågor. (Asp, 2006, s.33)

Utifrån detta kommer Asp fram till tre olika huvud sätt som en aktör kan gynnas eller missgynnas:

- ”Aktören kan gynnas eller missgynnas av den bild som ges av aktören som *aktörsobjekt*. Man kan då gynnas eller missgynnas genom den uppmärksamhet man får, sättet man framställs på och på vilket sätt man relateras till andra aktörer.” (Asp, 2006, s.34)
- ”Aktören kan gynnas eller missgynnas genom den bild medierna ger av *sakfrågeobjektet*. Här kan man gynnas eller missgynnas i mediernas genom den uppmärksamhet olika frågor, företeelser eller sakförhållanden får. Man kan även gynnas eller missgynnas beroende på hur olika frågor, företeelser eller sakförhållanden framställs och slutligen deras förhållanden till varandra.” (Asp, 2006, s.34)
- ”Det sista sättet som en aktör kan gynnas eller missgynnas genom är det sättet som aktören själv kan relateras till olika sakfrågeobjekt, företeelser och sammanhang. Man kan gynnas eller missgynnas genom att man får framträda med den sakfrågeprofil man själv önskar, eller genom att man förbinds med sakfrågor, företeelser eller sammanhang som man vill undvika.” (Asp, 2006, s.34)

I frågan om *när* ett gynnande eller missgynnande föreligger använder sig Asp av ett antal enkla antaganden, så som att det till exempel i normalfallet är bättre att förberöm än kritik, harmoni är bättre än konflikt och så vidare. (Asp, 2006, s.34)

Undersökningen är sedan indelad i ytterligare tre underkategorier: *Bilden av partierna*, *bilden av valfrågorna* och *bilden av partiernas valprofiler*.

Under underrubriken *Bilden av partierna* konstaterar Asp att partierna uppmärksammas ungefär lika mycket oavsett medium. Ledarsidornas politiska vinkling avspeglas inte i den generella rapporteringen. Undersökningen visar att Aftonbladet, vars ledarsida stödjer Socialdemokraterna, inte ger socialdemokraterna oproportionerligt utrymme i resten av tidningen. Resultaten visade samma sak gällande Svenska Dagbladet, vars ledarsida stödde Moderaterna, men Moderaterna fick inte oproportionerligt mycket utrymme i tidningen. (Asp, 2006, s.35)

Med hjälp av ett aktörsbehandlings-index visar Asp hur de olika partiernas uppmärksammas under valet. Enligt indexet fick Centerpartiet den mest gynnsamma

uppmärksamheten medan Socialdemokraterna och Folkpartiet fick minst gynnsam uppmärksamhet. (Asp, 2006, s.38-39)

Studien visar också att under den sista valmånaden behandlade sju av tio undersökta nyhetsmedier alliansen mer gynnsamt än samverkanspartierna. Dock låg alla medierna relativt nära nollpunkten, förutom Dagens Nyheter som var mest gynnsamma gentemot alliansen. (Asp, 2006, s.42)

Kent Asps arbete har en central position i forskningen om mediernas partiskhet. Den här studien är en del i ett större arbete som har pågått sedan 1979. Studiens resultat, tillvägagångsätt och teoretiska synpunkter är alla värda att ta i beaktning när man ska studera partiskhet.

3.3 Jordskredssegern: Medierna och folkomröstningen om euron (Asp, 2004)

En lite annorlunda studie jämfört med andra inom området medierna och politik. De flesta andra studier som studerar politik, journalistik och medier brukar inrikta sig på valomröstningar som berör regeringsval. Den här studien undersöker dock en folkomröstning som är ett enskilt event, det vill säga: det återkommer inte vart fjärde år som andra svenska valomröstningar gör.

Undersökningen täcker många olika aspekter av nyhetsrapporteringen. Hur frågor vinklas, hur stor andel kvinnor som får agera huvudaktör, hur argumentationen från båda sidorna ser ut, mediernas eventuella partiskhet och hur vida medierna väljer att fokusera på sakfrågor eller kampanjerna tas alla upp. (Asp, 2004)

Den mest intressant och relevanta delen för min egen forskning är avsnittet om partiskhet. Asp kommer fram till att de flesta medierna ligger runt samma punkt, men att det finns ett par, till exempel Göteborgs Posten och Uppdrag granskning, vars rapportering är mer gynnsam för Nej-sidan. I andra änden finns Expressen, Dagens Nyheter och Aftonbladet vars rapportering var lite mer gynnsam för Ja-sidan. (Asp, 2004, s.97-99)

Asp resonerar om vilken utsträckning rapporteringen beror på medierna själva som driver sin rapportering åt något av hållen, eller om det är andra aspekter som spelar in på att rapporteringen ser ut som den gör. Asp kommer fram till att det förmodligen är fler aspekter än bara medierna själva som gör att rapporteringen ser ut som den gör. Han väljer därför att dela upp partiskheten i två olika kategorier: *faktiskt partiskhet* och *oskäligen partiskhet*. Hans empiriska data visar att det enda mediet som var oskäligt partiskt var Aktuellt. (Asp, 2004, s.100-103)

Trots att resultaten är användbara i ett forskningssammanhang så saknar jag teoretisk grund i studien. Det hade varit mer givande om det tydligt är utskrivet vad ens analys bottnar sig i. Kent Asp menar på att det bara är SVT, SR, UR och TV4 som har faktiska krav på sig att vara neutrala i sin rapportering, men att det finns andra normativa grunder som menar på att mediernas uppgift i ett demokratiskt samhälle är att informera och granska, därför finns det ingenting som säger att man inte kan undersöka pressens på samma grunder som man gör SVT, SR, UR, och TV4. (Asp, 2004, s.14)

3.4 Policy or process in focus? (Binderkrantz, Green-Pedersen, 2009)

En studie som handlar om framing och utgår från tidigare forskning som visar på att medierna har en tendens att gestalta politik som spel och strategi istället för att fokusera på sakfrågor. Det som gör den här studien relevant är att den undersöker skillnader mellan valtider och ”alldaglig” rapportering. Eftersom min studie inte är knutet till ett val, men mycket av forskningen om politisk nyhetsjournalistik kretsar kring val, så kan det vara bra att vara medveten om ifall det finns skillnader mellan rapporteringen under dessa två perioder.

Undersökningen är en longitudstudie som använder sig av gestaltungsanalys för att hitta olika gestaltningar i danska medier under olika tidsperioder. Studiens empiriska data visar att det är skillnad i gestaltningarna under valperioder och icke valperioder. Mellan valen är den politiska nyhetsjournalistiken mer känslig för vad som händer. Typen av gestaltningar kan skifta beroende på vad som pågår inom politiken, om det är stormigt eller stabilt i riksdagen eller inom något parti, kan det påverka vilka gestaltningar som används. (Binderkrantz, Green-Pedersen, 2009)

Dock är det tydligare under valperioder att gestaltningar av politik som spel och strategi mycket vanligare. Detta är relevant för min egen forskning. Jag avser inte att undersöka gestaltning *per se*, men det är något jag måste ta i beaktning när jag kodar mitt material.

3.5 En strid om verkligheten och Nato (Blomstrand, 2014)

En intervjustudie om hur politiker från partier som vid intervjutillfället (2013) tillhörde partier som var för ett medlemskap i Nato. Dessa partier är enligt studien Folkpartiet (nu Liberalerna) och Moderaterna. (Blomstrand, 2014)

Studien kommer fram till att frågor som rör identitet och den svenska självbilden är viktiga för politikerna i fråga och i deras bild av politiker på andra sidan av det politiska spektrumet. Sveriges historia under 1900-talet bildar kollektiva minnen hos politikerna vilket gör att vissa ställningstaganden görs på grund av vad som har klassats som svensk identitet under förra århundradet, till exempel att Sverige är alliansfria. (Blomstrand, 2014)

Den här studien har egentligen inget med journalistik och medier att göra, men är ändå relevant för min studie för att den förklarar grundläggande principer i Natodebatten och visar på att identitet är en viktig aspekt när man undersöker saker som har med Sverige och omvärlden att göra.

4. Teori

4.1 När någon gynnas eller missgynnas

Eftersom den här studien handlar om partiskhet så måste det finnas en teoretisk utgångspunkt i vad partiskhet är och hur den kan yttra sig. I Kent Asps forskning, vilken delvis finns med under kapitlet tidigare forskning, så har Asp teoretiserat för vad som kan klassas som gynnsamt samt missgynnsamt i mediernas rapportering. (Asp, 2004, s.70-72)

I min studie är sakfrågan det mest centrala. Det som Asp kallar för *sakfrågeobjekt* är den primära utgångspunkten i den här studien. Tidigare i uppsatsen formulerades det området på följande sätt:

”Aktören kan gynnas eller missgynnas genom den bild medierna ger av *sakfrågeobjektet*. Här kan man gynnas eller missgynnas i mediernas genom den uppmärksamhet olika frågor, företeelser eller sakförhållanden får. Man kan även gynnas eller missgynnas beroende på hur olika frågor, företeelser eller sakförhållanden framställs och slutligen deras förhållanden till varandra.”
(Asp, 2006, s.34)

Till exempel: hur framställs Rysslands aggression runt om i Europa i förhållande till Nato-debatten? Om en tidning systematiskt beskriver Ryssland som ett hot mot Sverige och att någon form av en rysk invasion är ett scenario som har stark förankring i verkligheten, så kan man säga att deras rapportering är gynnsam för ja-sidan i Nato-debatten, eftersom Ryssland är antagonisten i spelet, medan Nato är protagonisten.

Om en av tidningarna gestaltar Ryssland på ovanstående sätt, samtidigt som det finns en tendens att artiklarna som skrivs om Nato-debatten väger över för ja-sidan, så borde man alltså kunna säga att den tidningen är partisk, eftersom man gynnar ja-sidan på mer än ett sätt. Gör man dessa antaganden så måste man även gör samma antaganden när man vänder debatten 180 grader. Om rysk aggression systematiskt framställs som en icke-sak, samtidigt som man ger mer utrymme till nej-sidan i debatten så kan tidningen klassas som partisk för nej-sidan. Den här studien åsyftar inte att undersöka sakfrågan i sig, utan mediernas rapportering utav den. Men samtidigt är det viktigt att förstå båda sidorna av debatten.

I vilket sammanhang aktörerna får komma till tals är också en aspekt som bestämmer hur vida man gynnas eller missgynnas av rapporteringen. Om det bara är en sida som får komma till tals i sammanhang där ett medlemskap framställs som något positivt, medan den andra sidan bara får komma till tals när medlemskaps gestaltas som något negativt, så skulle man kanske kunna hävda att en tidning är partiskt åt något håll, partiskhet kan dock yttra sig på olika sätt.

Enligt Asp finns det två typer av partiskhet: faktisk och oskälig. Den faktiska partiskheten handlar om att ett journalistiskt medium rapportering är statistisk partisk, det vill säga att man har gynnat en sida mer än en annan sida. Den oskäliga partiskheten handlar däremot om att rapporteringen i sig är orimlig eller överdriven åt något av hållen utifrån ett normativt synsätt. (Asp, 2006)

Att se skillnad på faktiskt partiskhet och oskälig partiskhet är redan från början svårt, men blir givetvis ännu svårare i en studie som är kvantitativ rakt igenom. Därför är det viktigt att variablerna i kodschemat är uttömmande så att artiklarna beskrivs på ett rikligt och målande sätt. Att man kan väga in många olika statistiska aspekter för att kunna analysera hur vida en tidnings rapportering är faktiskt partisk, oskäligt partisk eller inte partiskt överhuvudtaget.

Det finns också andra aspekter att väga in när man pratar om partiskhet. Propaganda och partiskhet är inte synonyma, men de är nära besläktade. Enligt McQuail (1994) kan partiskhet klassas som propaganda när journalisten gör en dold och medveten vinkling. Dock strävar inte den här studien efter att klassificera rapporteringen som propaganda, men det är en princip man måste vara medveten om när man analyserar studien. Det finns även delar i propagandateorier som kan vara användbara när man studerar partiskhet och bias, även om ordet propaganda i sig är ganska laddat och har vissa negativa konnotationer.

I Westerståhls (1972) *Objektiv nyhetsförmedling* menar författaren på att objektiv nyhetsförmedling egentligen inte finns, i den meningen att nyhetsförmedlaren inte kan vara allvetande och således inte heller vara helt objektiv. Westerståhl menar istället på att begrepp som relevans, balans och saklighet är bättre att använda i bedömningen av mediernas möjliga partiskhet.

4.2 Dagordningsteori

Enligt McCombs (2006) är dagordningsteorin viktig för att förstå mediernas inflytande på opinionen. Dagordningsteorin har utvecklat flera olika nivåer, men de nivåerna som är mest relevant för min kvantitativa studie är den första och den andra. Den första nivån utgår ifrån deisen att folk påverkas av vad som skrivs i tidningarna. Tidningarna och andra medier kan därför bestämma dagordningen genom sin publicistiska urvalsprocess. Eftersom mottagarna kan påverkas av vad som skrivs och det faktum att en fråga kan uppfattas som mer eller mindre viktig beroende på vilket utrymme den ges i medierna, ger det medierna maktroll som kan utnyttjas medvetet eller omedvetet.

Den andra nivån av dagordningsteorin, som liknar gestaltningsteorin, handlar om framing och priming. Alltså vilka attribut ett objekt tillskrivs och i vilket sammanhang det placeras i. (McCombs, 2006) Det här är en viktig komponent i Natodebatten. Framförallt hur Nato och Ryssland tillskrivs olika attribut och roller, och vilka sammanhang de placeras i. Om den första nivån av dagordningsteorin handlar om att fånga uppmärksamhet genom att låta något ta plats så handlar den andra nivån om förståelse. (McCombs, 2006) Den andra nivån kan alltså hjälpa mig att förstå varför vissa aktörer tillskrivs vissa attribut. Den andra nivån av dagordningsteorin talar alltså om för oss hur vi ska tänka om vissa saker (McCombs, 2006, S.100). Det här blir relevant i debatten om Natomedlemskap och Ryssland, där väst och öst kan tillskrivas olika attribut och på så sätt kan medierna få oss att uppfatta olika skeenden på ett visst sätt. Lägg till den historiska kontexten och det rådande klimatet i Europa, där Ryssland står lite ensamt ute till öst, medan Nato står närmare väst och EU, så skulle dagordningsteorins andra nivå kunna hjälpa till att förklara varför tidningarna skriver som de gör.

Att Ryssland och Nato kommer att tillskrivas olika attribut är inte en speciellt vild gissning, men i vilken utstreckning Ryssland kommer att framställas negativt är en viktig del i debatten, eftersom det inte bara får oss att uppfatta Ryssland som mer negativt, utan också att deras motpol Nato på så vis direkt eller indirekt uppfattas positivt.

En viktig sak att ta hänsyn till när det kommer till dagordningsteorin och dess påverkningsgrad är att den varierar beroende mottagarens kunskap om sakfrågan/ämnet.

Blomstrands (2014) *En strid om verkligheten och Nato* som jag använde under avsnittet tidigare forskning, kommer fram till att det finns idéer om den svenska identiteten och självbilden i förhållande till Nato som lever kvar bland svenska politiker. Man skulle därför kunna anta att liknande tankar finns hos resten av befolkningen, eller i alla fall de som är tillräckligt gamla för att ha personliga erfarenheter från kalla krigets dagar.

Vad man dock inte får glömma är att pressen inte bara kan påverka folket, utan genom dagordningsteorin kan man även påverka politikerna och politiken.

4.3 Samhörighet med andra länder

I kapitlet *svenskarnas syn på omvärlden* i boken *Ju mer vi är tillsammans* presenterar Lennart Weibull en undersökning som visar på hur stor samhörighet svenskar känner med andra länder och andra områden av världen. Undersökningen är från 2003 och därmed en aning daterad, men samtidigt ger den en generell fingervisning om olika länder och svenskars syn på omvärlden. (Weibull, 2004)

Undersökningen visar att endast en procent kände ”mycket stor samhörighet” med Ryssland och sex procent kände ”ganska stor samhörighet”. Det här kan jämföras med andra europeiska länder. Nordiska länder ligger överlägset i topp, mellan 50-67 procent kände ”mycket stor och ”ganska stor” samhörighet med de nordiska länderna. Tyskland och USA låg på 26 respektive 23 procent. Italien och Frankrike på 15 och 17. Intressant är även att nästan dubbelt så många (13 procent) kände samhörighet med Baltikum jämfört med Ryssland. (sida 123)

Det här kan vara bra att ha i åtanke. Om man slår ihop det här med tidigare forskning om identifikation och självbild, så får vi bevis på att Sverige ligger närmare Europa och väst än vad man gör Ryssland. Därför är det intressant att se i vilka sammanhang Ryssland ploppar upp i Natodebatten, eftersom folk har starkare band till och mer känslor för länderna på Natos sida än vad de gör till Ryssland så torde det sig vara så. Det här kan också hjälpa till att analysera frågeställningen om hur ofta Ryssland framställs som ett militärt hot.

En teori som ligger nära det som beskrivs i ovanstående stycke är social identity theory. Den har tidigare använts för att förklarar varför vissa länder valde att inför euron och varför andra valde att inte göra det. (Müller-Peters, 1998) Eftersom eurofrågan och Natofrågan är nära

besläktade i den mening att båda går utanför den normala politiska cirkulationen av frågor och områden. Båda har med utrikespolitik och global samhörighet att göra och besluten i båda frågorna är svåra att revidera från mandatperiod till mandatperiod.

4.4 Opinionsbildning

Konsensus- och dissonantsteorier kan hjälpa till att förklarar huruvida tidningarna kan påverka läsarna. Teorier om konsensus och dissonants slår fast att man är mer mottaglig för saker man håller med om, och att man sållar bort eller undviker att ta del av sånt som inte ligger i linje med ens egen ståndpunkt. (Österman, 1998)

När man gör jämförelser nyhetstexter kontra åsiktstexter kan sådana teorier vara bra att ha med i analysen. Om jag till exempel inte tycker om Dagens Nyheter så tar jag inte saker som står där på speciellt stort allvar, men jag gillar Aftonbladet och låter mig därför påverkas av det som står i den tidningen.

4.5 Sammanfattning

I teorikapitlet har jag eftersträvat att hitta teorier som är användbara för att hjälpa mig analysera och kontextualisera min frågeställning och mitt resultat från den kommande insamlingen av empiriskt material.

Jag avsåg dels att undersöka om Natodebatten var vinklad/partisk. Därför använder jag mig av teoretiska utgångspunkter så som Asp och Westerståhl. För att förstå debatten i sig och varför medierna väljer att sympatisera med vissa länder tog jag hjälp av Weibull och även av social identity theory. Som beskriver varför Sverige som social grupp ibland väljer att ta någons sida och ibland motsätta sig en annan sida. Detta hjälper även till att förklara frågeställningen som berör positivet, negativitet och neutralitet.

Dagordningsteorin hjälper till att förklara vikten av antalet artiklar och att det sammanhanget ett objekt sätts in i är viktigt. Detta ger även relevans till min frågeställning om vem som får komma till tals, hur antalet åsiktstexter kontra nyhetstexter och om positivet, negativitet och neutralitet.

Slutligen inkluderade jag även konsensus- och dissonantsteori för att förklara relevansen i skillnader mellan tidningarna och åsikts- och nyhetstexter. Åsiktstexter är ett tydligt exempel på att man kan välja att ta åt sig eller inte ta åt sig på grund av konsensus och dissonans.

5 Metod och Material

5.1 Material

Mitt material bestod av nyhetsartiklar och olika former av åsiktstexter (ledarsidor, insändare, debattartiklar m.m) från Aftonbladet, Svenska Dagbladet, Dagens Nyheter och Sydsvenskan. Tidningarna tillhör olika kategorier (kvällspress/morgonpress) och erhåller olika status. Aftonbladet, DN och SvD har sina kontor i Stockholm medan Sydsvenskan är baserade i Malmö. Jag var i valet och kvalet ifall jag även skulle inkludera Expressen och Göteborgs-Posten i undersökningen, men tillslut bestämde jag mig för att inte göra det, då jag tyckte att jag hade tillräckligt med tidningar. Dock hade det möjligt varit intressant att inkludera GP, då det är den enda tidningen som har kontor på västkusten och således inte har så nära koppling till den omstridda Östersjön. Antalet artiklar från GP hade dock varit för få för att dra några egentliga slutsatser utifrån. Jag har under avsnittet bakgrund gått igenom de olika tidningarnas politiska färger. Det finns väldigt få röda ledarsidor i Sverige. Om Expressen eller GPs ledarsida hade varit röd hade jag varit mer öppen för att inkludera dessa tidningar.

Jag använde mig av Mediearkivet för att få fram artiklar. Sökorden var ”Sverige”, ”Nato”, och ”Ryssland”. Jag bestämde mig för att det här var ett rimligt sätt att få fram artiklar där Nato och Ryssland fanns med i en svensk kontext. Ett problem med sökningen är att man kan missa vissa artiklar som bara handlar om Sverige eller Nato, men i studiens syfte- och teoriavsnitt har jag argumenterat för att Ryssland har en central roll i Natodebatten. Därför har jag även frågeställningen om hur ofta Ryssland målas upp som ett militärt hot, och då kändes det självklart att ”Ryssland” var tvunget att vara en av söktermerna. Den initiala sökningen genererade 669 träffar under tidsperioden 2014-01-01 till 2015-12-31. Efter bortrensningen av texter där bara faktarutan var intressant, diverse dubbletter och kulturtexter och reportage om Carl Bildt i Bosnien så återstod cirka 500. Av dessa återstående kodade jag 450.

Ett problem som uppstod när jag sökte efter artiklar i mediearkivet var att tidningarna använde sig av faktarutor. Ibland hade artiklar som handlade om Nato i en annan kontext än vad jag avsåg att undersöka faktarutor som gav träffar i min sökning, trots att mina sökord inte omnämndes i artikeln. Att studera faktarutor kunde ha varit relevant, men jag bestämde mig för att inte inkludera dessa artiklar där sökträffarna endast var på faktarutan.

Ett annat problem var att vissa artiklar handlade om fiktion, det vill säga böcker eller teater. Dessa artiklar sållade jag också bort. Jag ansåg inte att det fanns någon relevans i att inkludera en recension av ett konstuttryck i den här studien, även om man kan argumentera för att det är en form av nyhetsartikel och att ämnet var detsamma som det min studie undersöker.

5.1.1 Beskrivning av analysenheterna

Analysenheterna kan delas in i två olika kategorier: nyhetstexter och åsiktstexter. Till åsiktstexter klassar jag insändare, debattartiklar, krönikor, ledarsidor, kåserier och liknande typer av texter där författarens åsikt står i centrum för texten.

Nyhetstexter är artiklar där en händelse står i centrum. Nyhetsartiklar kan ha pratminus, men det finns även nyhetsartiklar som inte har några pratminus. Notiser klassas också som nyhetstexter. Längre intervjuer med relevanta personer har jag kodat som en nyhetstext. Där är det inte en åsikt som står i centrum, utan en person och hans position. De intervjuer som publiceras utanför kultur- och nöjessidorna har också alltid ett nyhetsvärde.

Den texttyp som ligger inom en gråzon är den texttypen som tidningarna kallar för ”analys” av en ”politisk kommentator” eller en ”säkerhetsexpert”. Här valde jag ibland att klassa dem som åsiktstexter och ibland som nyhetstexter. Den här diffusa, lite otydliga klassificeringen stärker givetvis inte min studies reliabilitet, men skillnaden i den här typen av texters innehåll skiftade så pass mycket att jag inte kunde göra någon slutgiltig definition utan fick ta det fall till fall.

5.2 Etiska överväganden

Uppsatsen har sin etiska utgångspunkt Vetenskapsrådets God Forsknings Sed (2011). Jag har försökt att hålla mig till Vetenskapsrådets åtta etiska punkter så gott jag har kunnat. Jag värdesätter forskningsetik högt och har jag så gott som jag har kunnat försökt att redogöra för tolkningar och andra brister i studien för att på så vis så gott som möjligt kunna redovisa studiens validitet och reliabilitet. (Vetenskapsrådet, 2011)

Eftersom jag utgår ifrån texter och behandlar texter på ett sätt där folk inte kan komma till skada så anser jag att studiens etiska överväganden är få. Samtidigt är det omöjligt att

konstatera att ingen skulle ha blivit kränkt av studien, men jag har gjort mitt bästa för att vara så rak och ärlig som möjligt. Jag har heller inte haft som avsikt att skada någon på något sätt, varken på individuell nivå eller på en samhällsnivå.

Jag hoppas att mitt etiska modus operandi har bidragit till att studien kan tas emot av flera olika kretsar i samhället.

5.3 Metod

Jag valde att använda mig av kvantitativ metod på grund av att jag vill gå igenom många artiklar från många olika tidningar för att kunna få en överblick av Natodebatten. En del av min frågeställning handlade även om partiskhet, och för att kunna säga om en rapportering är partisk så måste man givetvis gå igenom en stor del av det tillgängliga materialet, vilken kvantitativ metod lämpar sig bäst för.

Jag har tidigare redogjort för vilka artikeltyper som jag sållade bort. Kultursidorna användes till exempel inte och, som tidigare nämnts, så valde jag även bort artiklar som bara hade en faktaruta som hade träffats av mina sökord, men som jag inte ansåg vara relevant för studien. Efter att alla icke önskvärda artiklar hade skalats bort så återstod sammanlagt 450 stycken. Jag kodade dessa texter utifrån variabler jag hade tagit fram för att försöka få svar på min problemformulering.

Under kodningsprocessen valde jag att koda tidning för tidning. Detta ledde till att först kodade alla artiklar i Dagens Nyheter, sedan Aftonbladet och Sydsvenskan och slutligen Svenska Dagbladet. Jag valde att göra på det sättet på grund av att jag inte ville börja jämföra artiklar redan i kodningsstadiet. Samtidigt fanns det en risk att detta tillvägagångssätt skulle skapa en partiskhet hos mig som kodare när jag var konstant medveten om att jag till exempel kodade Aftonbladet och dessutom kodade många artiklar från samma tidning i sträck, men eftersom jag var medveten om detta gjorde jag mitt yttersta för att inte låta det påverka mig för att hålla reliabiliteten så god som möjligt. Jag hade helst kodat allt material under en och samma sittning, men det var inte möjligt rent fysiskt eller psykiskt. Eftersom jag var ensam kodare så behövde jag egentligen inte göra ett interkodareliabilitetstest, men för att öka studiens reliabilitet så lät jag en annan journaliststudent i samma årskurs koda 10 stycken artiklar. Jag och studenten kodade 90 % av artiklarna likadant. Det ska dock sägas att

artiklarna var slumpmässigt utvalda och inte täckte alla typer av texter som jag sedan stötte under kodningsprocessen.

Om jag av någon anledning skulle ha råkat koda annorlunda under en viss tidsperiod under arbetets gång, så skulle det påverka en tidning och inte allihop. Detta var också en sak jag var medveten om och därför tog extra tid på mig när jag kodade för att undvika att jag hamnade i ett arbetsmönster som skulle leda till en slentrianmässig ifyllning av frågeformuläret.

Jag använde SPSS som datamatrix och kodade rakt in i programmet. Den negativa aspekten av att koda rakt in i datamatrixen är att man inte har något annat dokument att kontrollera sina värden med, men samtidigt sparade jag tid på att koda direkt in i SPSS. Den tiden som jag sparade här använde jag till att vara extra noggrann i själva kodningen.

5.3.1 Variabler *Se bilaga 1 för kodschema*

Totalt använde jag mig av 12 stycken huvudkategorier för att koda. En av kategorierna hade en underrubrik. Elva av variablerna var numeriska. Den enda kategorin som inte var numerisk var ”Rubrik” men den kommer jag inte lägga något vidare vikt vid, utan den inkluderades främst för att hjälpa till att identifiera individuella artiklar om det skulle bli nödvändigt under arbetets gång. I stort sett alla variabler var nominala, vilket betyder att det egentligen inte går för någon ranking från först till sist, eller bäst till sämst, men det var inte det jag var ute efter. (Edling, Hedström, 2003) Analysen kunde jag göra på egen hand, men samtidigt behövs det variabler som får fram saker som går att jämföra.

Ett antal av variablerna var ganska raka i den bemärkelsen att det inte fanns någon subjektivitet i valet av svarsalternativ. Sådana saker som en artikels antal ord, publiceringsdatum och år är exempel på sådana variabler. Jag ansåg att den typen av variabler var viktiga för att få svar på frågan om och hur tidningarnas rapportering skiljer sig. Samma sak gällde vilken typ av text artikeln var. Ledare, nyhetsartikel med och utan pratminus, insändare, notis och opinionstext var de olika klassifikationerna jag använde mig av. Utifrån min frågeställning om nyhetstext kontra åsiktstext i rapporteringen kunde jag bara ha använt mig av två olika svarsalternativ här (åsiktstext och nyhetstext). Jag valde dock att vara lite mer exakt i kodningsprocessen och sedan slå ihop alla former av nyhetstexter och

åsiktstexter i resultat- och analysdelen. Detta betydde att jag hade mer data att göra en analys på om jag så önskade.

Den enda svårigheten i klassificerandet av texterna var när tidningarna publicerade så kallade ”analyser” som nästan uteslutande skrevs av en person på varje tidning. Problemet som uppstod var att i vissa fall var texterna mer åt åsiktshållet, medan andra gånger var det i stort sett helt och hållet en nyhetstext. Här kunde jag haft en egen variabel för att kunna komma fram till en definitiv definition. Men, jag valde istället att från fall till fall bestämma mig för vilken typ av text artikeln var. Om jag hade kodat alla som ”analystexter” hade klassificeringsproblematiken uppstått i resultatdelen istället för metodavsnittet. Därför valde jag att ta det från fall till fall.

Variablerna kodades utifrån följande principer:

Antal ord: Textens längd. Antalet ord är taget från det som anges i Mediearkivet. Jag delade in textlängderna i olika grupper: 1-500, 501-1000, 1001-1500 osv.

Texttyp: Jag utgick från ett antal olika texttyper: Nyhetstext med pratminus, nyhetstext utan pratminus, insändare, opinionstext, ledarsida och notis. Anledningen till att jag inte valde att redan i detta stadiet dela in alla texter i två fack (åsiktstexter och nyhetstexter) var för att jag ansåg att det kunde vara relevant att kunna ha fakta på hur tillexempel ledarsidor kontra insändare ser ut.

År: För att se om det fanns någon skillnad åren sinsemellan och som någon form av loggsystem så kodade jag året texten var skriven (2014 eller 2015)

Tidning: Aftonbladet, Sydsvenskan, Dagens Nyheter eller Svenska Dagbladet.

Månad: Jag kodade under vilken månad texten var skriven. Eftersom jag undersökte två hela år så inkluderas alla månader

Rubrik: Jag skrev in alla rubriker som ett sätt att logga, jag avsåg inte att använda mig av dem på något sätt.

Vem talar: Här kodade jag vem som fick komma till tals i texten. Om texten inte innehöll någon form av citat eller pratminus så kodade jag det så som att det var textförfattaren som fick komma till tals.

Annars hade jag följande variabelalternativ: *journalist, politiker, yrkesman, akademiker, vanliga medborgare, person från annat land, flera olika*

Journalister och yrkesmän är givetvis också yrkesmän, men jag valde att särskilja på dessa från alla andra yrken eftersom de har en annan makt och auktoritet i sammanhanget jämfört med andra. Man kan också säga att de är vanliga medborgare, men jag kodade efter i vilken roll de fick komma till tals. Variabeln *person från annat land* var med för att se hur ofta utländska personer togs in debatten. Här sattes även ursprungsland ut i en annan variabel.

Denna variabeln hade kunnat vara mer uttömmande och bytt ut *flera* mot något mer specifikt, men detta felet hade en mindre inverkan eftersom det inte förekom jätte ofta.

Framställs Ryssland som ett hot? Här fanns endast två svarsalternativ; ja och nej. Här undersökte jag om Ryssland framställdes som ett hot mot något annat europiskt land i texten.

Politisk tillhörighet: Utifrån variabeln vem talar så fastställde jag den personens politiska tillhörighet. Om det inte fanns någon partitillhörighet utskrivet i någon form i texten så kodade jag det som "Ingen tillhörighet". Om det var flera olika personer med olika tillhörighet så klumpade jag ihop dem till "flera olika". Detta är, liksom vem talar, ett exempel på där mina variabler hade kunnat vara mer uttömmande.

Om en person kom från ett annat land så valde jag att sätta hen under ett eget variabelalternativ, eftersom det är otydligt hur olika utländska partitillhörigheter ska avkodas i en svensk kontext.

Eftersom pseudonymen "Oberoende Liberal" var frekvent förekommande som avsändare på ledarsidorna så valde jag att ha detta som en egen politisk tillhörighet, då jag inte tyckte att det gick att kategorisera under ett specifikt parti.

Syn på Natomedlemskap: Här kodade jag efter vad som uttryckligen sades i texten. Om texten varken uttryckte för eller emot så kodade jag den som neutral.

Ton: Jag ansåg att det var relevant att försöka avläsa vilken ton texterna hade, eftersom man hade gjort det i tidigare forskning. (Westerståhl 1968) Här utgick jag från tre alternativ: neutral, positiv och negativ. Helt enkelt, om texten inte var positiv eller negativ i tonen så kodade jag den som neutral.

Innehåll: Eftersom alla texter handlar om Ryssland per definition, eftersom jag hade det som ett sökord, så valde jag att dela in innehållet i vissa underkategorier. Här försökte jag fastställa vad som var textens primära/centrala punkt.

Om det var en text där Ryssland agerade huvudaktör så kodades texten som det, men om det var politik som var det primära temat så kodades den som politik.

Det förekom också texter som inte handlade om politik eller om någonting Ryssland hade gjort, men där man indirekt kopplades till sagd händelse. Detta valde jag att koda som ”händelse inte involverande Ryssland” eftersom händelsen egentligen inte involverade Ryssland, men att landet ändå blev indraget i texten.

Det sista variabelalternativet kallade jag för ”tidigare händelse”. Med det här menar jag att textens centrala punkt handlar om saker som ligger en bit bak i tiden.

Hela den här variabeln kunnat vara mer uttömmande och lite tydligare, men i kodningsprocessen var det inga problem att identifiera under vilket alternativ texterna skulle hamna.

5.4 Metodkritik

Metodavsnittet har ett par problem. Man skulle kunna argumentera för att mina variabler skulle kunnat vara ännu mera uttömmande. Sen kan man även hävda att det empiriska materialet till antalet ligger i det lägsta skiktet för vad som kan anses som godtagbart för en kvantitativ c-uppsats. Med ett mindre empiriskt material minskar även generaliserbarheten i resultat- och analysdelen. Med det sagt så tog jag allt material som passade in på min studie.

För att öka antalet artiklar hade jag behövt lägga till fler tidningar, vilket jag kunde ha gjort, men som jag inte gjorde bland annat på grund av tidsbrist och diverse andra anledningar. Om Sverige hade haft ett större utbud av tidningar och en större spridning så hade argumentet för att ta med fler tidningar varit starkare. Det hade också varit intressant att jämföra tidningar och ett annat medium, så som till exempel tv, men jag tyckte inte tiden fanns för det.

Valet av kvantitativ metod gjordes främst för att jag ansåg att det var en bra grund för en studie, eftersom man kan ha ett mycket större material än en kvalitativ studie. Men samtidigt så hade det varit nyttigt att kunna komplettera kvantitativ med kvalitativ, för när jag gick igenom alla texter hittade jag mönster och diskurser som en kvantitativ studie inte kan redogöra på ett lika adekvat sätt som en kvalitativ studie kan.

6 Resultat och analys

6.1 Resultat

Jag har valt att dela på resultat och analys. Först kommer jag att presentera resultaten i form av diagram och endast beskriva vad jag har fått fram. All data presenteras i procent..

6.1.1 Olika typer av texter

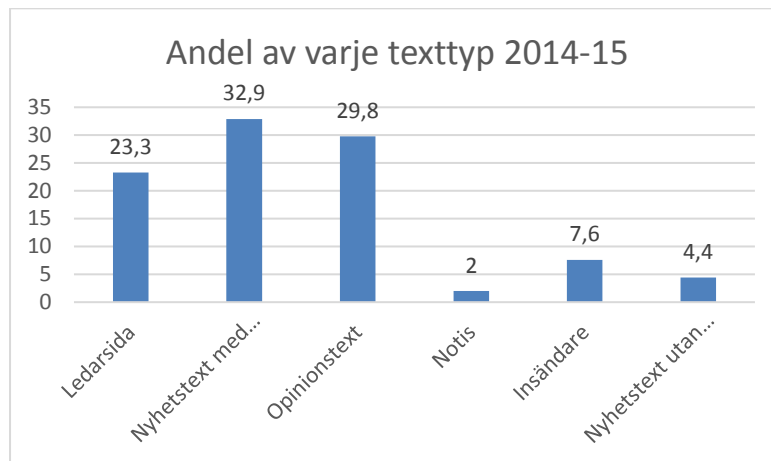

Diagram-1

n=450

Diagrammet visar andelen av varje texttyp

Diagram ett visar de olika texttyperna och hur ofta förekommande de var. Här är all data från alla tidningar sammansatt till en total. Noterbart är att tre olika typer av texter är frekvent förekommande, medan tre inte alls förkommer speciellt ofta. Detta är ingenting udda då tidningar till stor del består av just dessa typer av texter. Vi kan se att nyhetstexter med pratminus, det vill säga texter som innehåller citat, är den vanligaste typen av text i Natodebatten. Opinionstexter och ledarsidorna är dock endast 3,2 % och 9,6 % efter.

Om vi dock slår ihop alla former av nyhetstexter och alla former av åsiktstexter kan vi se om det är nyheter eller åsikter som dominerar Natodebatten i mina utvalda tidningar. Resultatet av den sammanslagningen presenteras i diagram-2 på nästa sida.

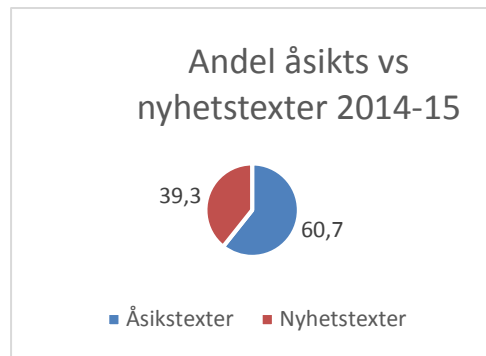

Diagram-2

n=450

Diagrammet visar andel åsikts kontra nyhetstexter

Här kan vi se att åsiktstexter står för 60,7 % av texterna som utgjorde det empiriska materialet, och således också utgör en stor del av Natodebatten i den svenska storstadspressen. Det är totalt 21,4 % färre nyhetstexter än vad det är åsiktstexter. Så även om det förra diagrammet visade att "nyhetstexter med pratminus" utgjorde den enskilt största delen av texterna, så är det totala antalet åsiktstexter större än det totala antalet nyhetstexter.

6.1.2 Andel publicerade texter per tidning

I min undersökning har jag inkluderat fyra svenska storstads tidningar. Totalt kodade jag 450 artiklar. Jag tog inte ett jämt antal artiklar från varje tidning, utan jag tog cirka 90 % av det totala antalet artiklar som varje tidning hade publicerat. Därför är följande resultat en beskrivning av vilken plats Natodebatten får i de olika tidningarna.

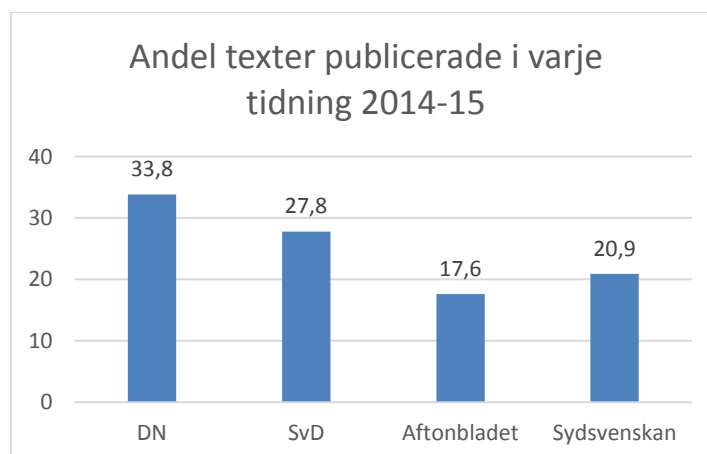

Diagram-3

n=450

Diagrammet visar texter per tidning

Med hjälp av diagram-3 kan vi konstatera att Dagens Nyheter utgjorde den enskilt största källan av artiklar. Det betyder också att det är dem som ger Natodebatten störst utrymme. Svenska Dagbladet har dock bara 6 % färre publicerade artiklar. Vi kan se att Sydsvenskan, som är den enda tidningen som inte har sitt huvudkontor i Stockholm, publicerade nästan 13 % färre texter som berörde Natodebatten under 2014-15.

Aftonbladet är den enda av tidningarna som har en ledarsida som ligger till vänster på det politiska spektrumet, och således också representerar den delen av den svenska politiken som är emot ett medlemskap i Nato. De skrev minst om Natodebatten. Om man jämför med de andra tidningarna som är baserade i Stockholm så är det en ganska stor procentskillnad. Om detta beror på den politiska inriktningen eller på att Aftonbladet är kvällspress svårt att säga. Svenska Dagbladet och Dagens Nyheter liknar varandra ganska mycket och skriver om ungefär samma typ av nyheter, därför kanske det inte är så konstigt att de ligger i topp, men samtidigt kan det bero på att de är högertidningar och prioriteras Natodebatten högt, medan vänstertidningen Aftonbladet att inte göra det på grund av att man är nöjda med status quo.

6.1.3 Uttalad åsikt om medlemskap – gå med eller inte

Huruvida texter uttryckligen ger uttryck för ett ställningstagande tyckte jag var en intressant detalj i debatten. Dels på grund av den tidigare forskningen där Blomstrand (2014) visade på att högerpolitiker tyckte att det fanns ett visst klimat som levde kvar från 1900-talet bland politiker och att den svenska självbilden och identiteten handlade om självständighet och alliansfrihet. Enligt min empiri stämmer dock inte den bilden med politikernas bild i Blomstrands forskning.

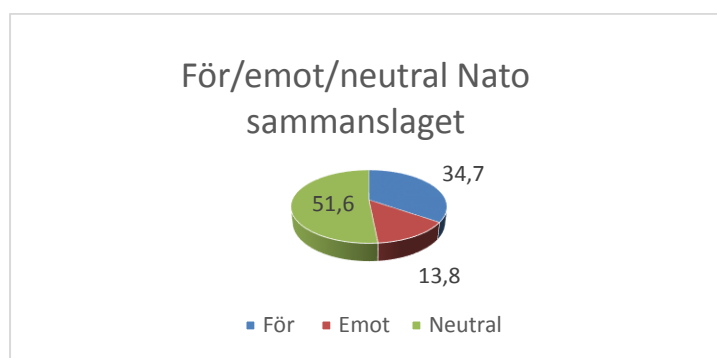

Diagram-4

n=450

Diagrammet visar för och emot Nato

Vi kan se i diagram-4 att majoriteten av texterna inte tog ställning för varken för eller emot ett medlemskap. Ett ja till medlemskap är dock mer än dubbelt så mycket förekommande jämfört med ett nej. Om vi delar upp det per tidningen istället så ser det ut på följande vis.

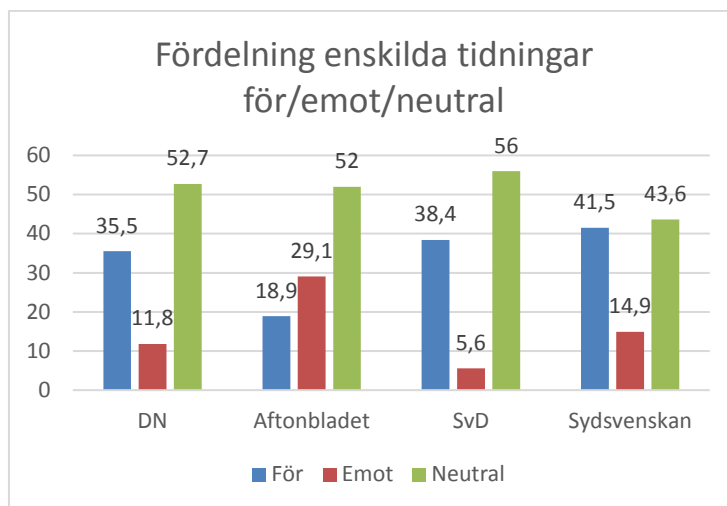

Diagram-5

n=450

Diagramet visar enskilda tidningars spridning av åsikt om natomedlemskap

Här får man dock ta i beaktning att 52 % i Aftonbladet representerar ett färre antal artiklar jämfört med 52 % i Dagens Nyheter eftersom studien inte hade ett jämt antal texter från varje tidning. Samma princip måste givetvis appliceras på alla tal i diagram-5. Det går dock att göra ett antal generaliseringar. De allra flesta ligger runt 50 % strecket när det kommer till neutralitet. Sydsvenskan ligger något lägre. Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet hade ungefär lika många artiklar till antalet och är liknande tidningar, men vi kan se att det är 11,8 % kontra 5,6 % i artiklar som är för ett medlemskap.

Aftonbladet är något av en anomali, då det är den enda tidningen där det är mer troligt att läsa ett uttryckligt nej till Nato än vad det är att läsa ett ja till Nato. Ja, antalet artiklar i endast Aftonbladet är egentligen för litet för att dra några konkreta slutsatser av, men samtidigt är det inte en liten del av texterna som publicerades, utan det är i stort sett alla artiklar som publicerades under 2014-2015 utifrån mina söktermer. Det är därför fortfarande en intressant och relevanta fakta. Det visar också på att det tidningens politiska färg kan ha en viss relevans när det kommer till vilken typ av vinkel som tidningen väljer att framhäva. Det blir extra intressant när man lägger till det faktumet att högertidningarna är i majoritet i Sverige.

6.1.4 Tonalitet och innehåll

Inspirationen till att ha med tonalitet och innehåll i min undersökning fick jag från Jörgen Westerståhl (1968). Jag börjar med att redovisa innehållet som ser ut på följande vis.

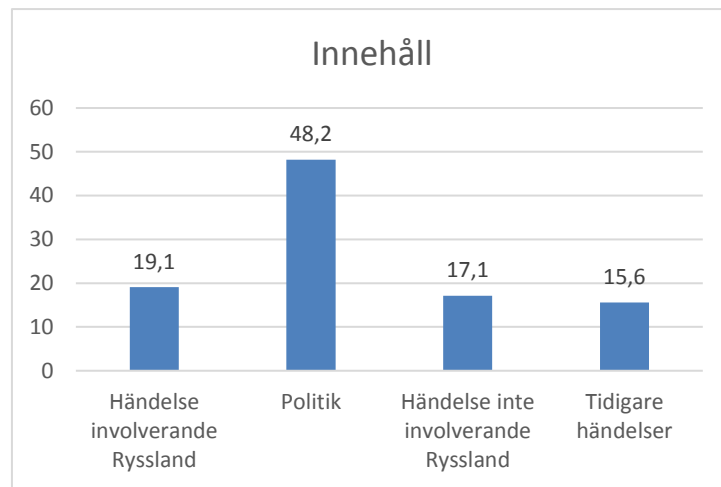

Diagram-6

n=450

Diagramet visar innehåll i texterna

Som diagram-6 visar handlade de allra flesta artiklarna om politik. Intressant är dock att händelser som involverar och inte involverar Ryssland är ungefär lika. Det betyder att Ryssland kopplas ihop med händelser som de inte har något direkt med att göra ungefär lika ofta som det är de är i händelsernas centrum.

Om vi fortsätter med tonalitet så ser det ut på följande vis.

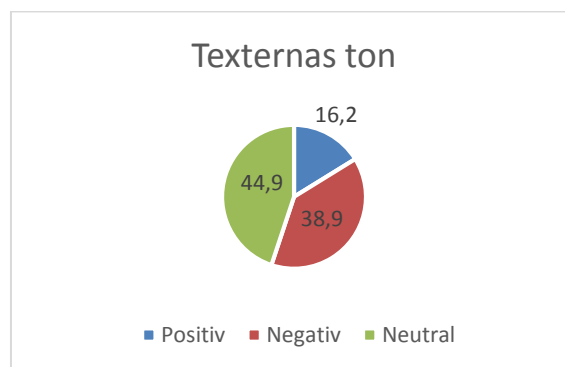

Diagram-7

n=450

Diagramet visar texternas tonalitet

Här kan vi konstaterat att det inte finns mycket positivt i debatten/rapporteringen. Det kan dock också ses som ett sundhetstecken; att man är fri att uttrycka kritik i tidningarna utan risk för repressalier.

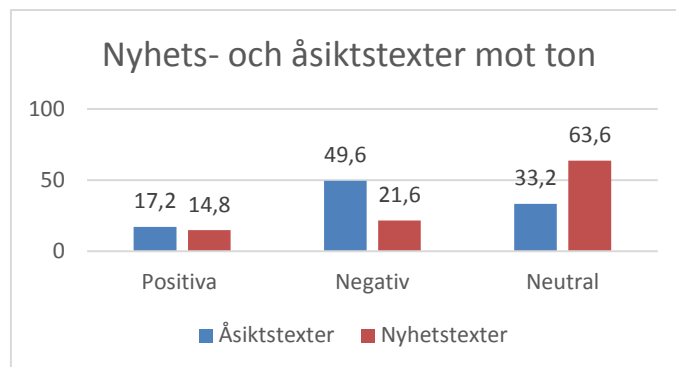

Diagram-8

n=450

Diagrammet visar nyhets- och åsiktstexter jämfört med ton

Det är heller ingen överraskning att nyhetstexter allt som oftast är neutrala, medan åsiktstexter mestadels är negativa.

När man slår ihop båda ton och innehåll får man följande resultat.

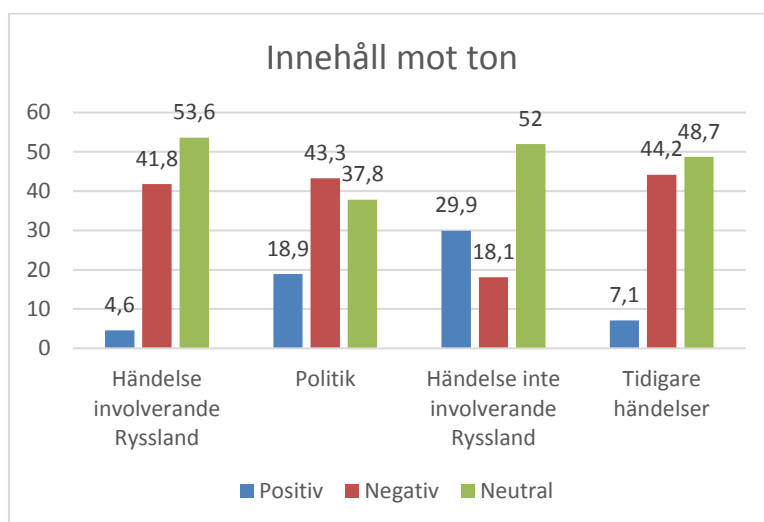

Diagram-9

n=450

Diagrammet visar innehåll mot ton.

Här kan vi se att man ofta är negativa när händelsen direkt involverar Ryssland, eller när man refererar till tidigare händelser. Precis som jag tidigare nämnde är inte alla kategorier jämt fördelade när det kommer till antal, men här är skillnaderna så pass stora att man ändå kan dra lite slutsatser. I teoridelen nämnde jag social identity theory som menar på att man sympatiserar och grupperar sig med grupper man känner samhörighet med. (Müller-Peters, 1998) Weibull (2004) menade också på att Ryssland var ett land som få svenskar kände samhörighet med. Det är också något som avspeglas i det här resultatet.

6.1.5 Ryssland som ett hot mot andra europeiska länder

Hur ofta Ryssland beskrivs som ett hot är en viktig parameter eftersom det skapar en oroskänsla att ett krig skulle kunna bryta ut i Europa. Här är resultatet från mitt material.

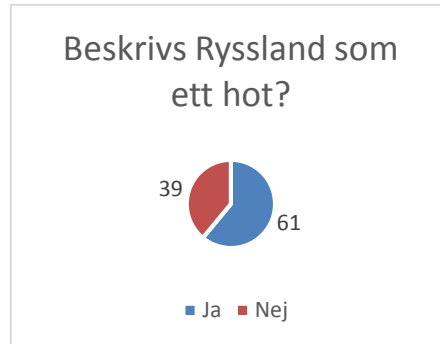

Diagram-10 n=450

Diagrammet visar hur ofta Ryssland framställs som ett hot

Man skulle kunna hävda att en ökad osäkerhet för oss närmare Nato, men det finns inget som tyder på det. Man skulle också kunna göra kopplingen att tidningarna är mer för än emot Nato, och således också är emot Ryssland.

6.1.6 Vem talar i texterna?

Vem som får komma till tals i debatten är intressant. Det är på det viset att journalisterna bestämmer vem som får komma till tals, eftersom det är dem som håller i pennan så att säga. I vilket fall definierade jag min hur jag kodade den här variabeln i metodavsnittet. Här är resultatet.

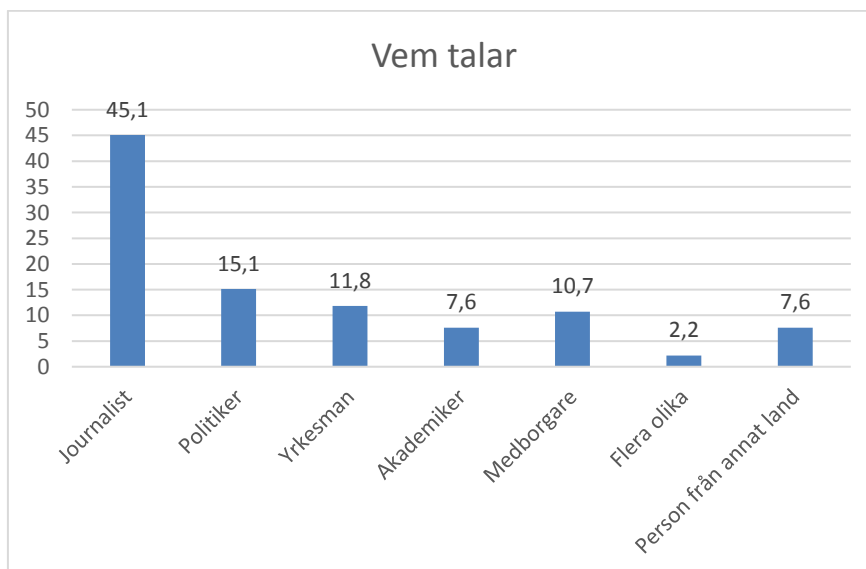

Diagram-11

n=450

Föga förvånande är journalisterna och politikerna dem som får komma till tals mest. Anmärkningsvärt är väl dock att medborgare och yrkesmän ligger ganska nära varandra och att akademiker har väldigt liten representation. Personer från andra länder är också en liten del. Dem som fick uttala sig kom från fyra olika regioner: USA; Norden, Baltikum och Ryssland. Norden, Baltikum och USA var högst representerat medan Ryssland var en väldigt liten del.

6.1.7 Politisk tillhörighet

Resultatet av den politiska tillhörigheten är definitivt präglad av min definition av variabeln och hur den skulle kodas. Det faktum att en individ var tvungen att uttryckligen visa sin politiska tillhörighet på ett eller annat sätt gör att dem allra flesta handlade under ”ingen tillhörighet” ”ingen” skulle kunna bytas ut mot ”okänd”.

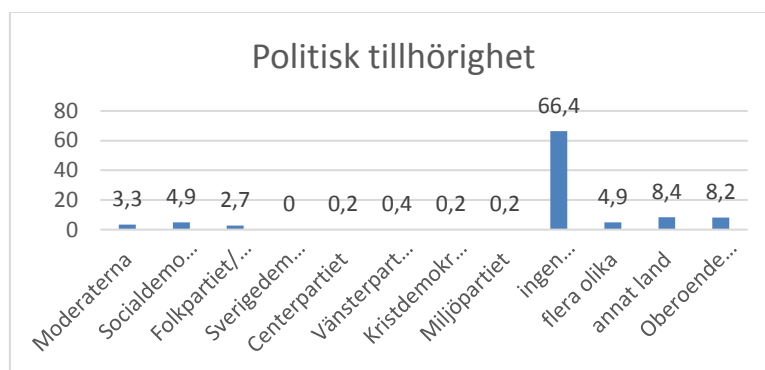

Diagram-12

n=450

Diagrammet visar politisk tillhörighet

Anledningen till att Moderaterna och Socialdemokraterna är de partier som syns mest är på grund av att Sveriges försvarsministrar under åren 2014-2015 tillhörde något av partierna. Annars kan man se att Folkpartiet/Liberalerna är det enda partiet som syns i någon utsträckning som är värd att notera. Det är också det partiet som har varit mest drivande för ett Natomedlemskap.

6.2 Analys

Studiens utgångspunkt var SOM-institutets årliga opinionsundersökningar som visade att runt 2013 hade opinionen börjat ändra sin ställning i frågan om ett svenskt Natomedlemskap. I resultatdelen kan vi se att debatten har varit på tidningarnas agenda under åren 2014-2015.

I min frågeställning ämnade jag att undersöka hur stor kvot av artiklarna som var åsiktstexter kontra nyhetstexter. Jag ansåg att det var relevant på grund av att åsiktstexter inte är knutna till en speciell händelse utan kan publiceras närsomhelst, och således kan användas för att sätta ett ämne på agendan. Enligt första nivån på dagordningsteorin kan folka uppfatta saker som mer eller mindre viktiga beroende på vilket utrymme de får i medierna. (McCombs, 2006)

Alltså är publicerandet av åsiktstexter ett alldeles utmärkt sett att få upp saker på dagordningen. Men samtidigt är det hälsosamt att man i ett demokratiskt samhälle kan få uttrycka sina åsikter i stora dagstidningar. Vart gränsen går för vad som kan klassas för rimligt är dock omöjligt att svara på. Klart är i alla fall att en fråga som har varit död debattmässigt under en längre period nu får ta en stor plats i den svenska storstadspressen, framförallt i högertidningarna. Å andra sidan får den inte lika stor plats i tidningen som står för den politiska falangen som inte är för ett medlemskap.

I frågan om huruvida man uttryckligen tar ställning eller inte för medlemskapet är det intressant att alla tidningar ligger runt ungefär samma procent när det kommer till neutral (alltså ingen uttrycklig åsikt), men att det sen är en skillnad på jag och nej beroende på om ledarsidan är röd eller blå. Det här påverkas såklart av att ledarsidorna skriver utifrån respektive tidnings förutbestämda åsiktsspektrum.

Om man använder konsensus- och dissonantsteori och utgår från det faktum att tidningarna är så pass polariserade beroende på politisk tillhörighet, så kan man här tänka sig att det är en av förklaringarna till att ja-sidan har fått ett sådant uppsving. En DN-läsare som till exempel är socialdemokrat skulle kunna känna en dissonans mot de blåa ledarsidorna i den tidningen och således ignorera vad som står där, medan en moderat som läser DN:s ledarsida förmodligen är mer mottaglig för åsikterna. Eftersom Natofrågan inte prioriterades lika högt i de röda ledarsidorna så får ja-sidan en större grupp läsare som är mottagliga för just deras åsikter och därför kan påverka dem.

Vi kan också se att åsiktstexterna ofta var negativa i sin ton, vilket gör att klimatet runt frågan är mer positivt än negativt. Den största delen av texterna handlade om politik. Om man slår ihop dessa två aspekter får man fram att politik behandlas negativt, vilket kan leda till att folk

blir kritiska mot hur det ser ut i dagsläget, nämligen att Sverige inte är med i Nato, och därför blir mer positiva till ett medlemskap.

Negativiteten mot Ryssland är också intressant. Dels att man ofta behandlas just negativt och att man ofta beskrivs som ett militärt hot mot ett annat land. När man applicerar social identity theory (Müller-Peters, 1998) och Weibulls (2004) forskning om att svenskar inte känner speciellt stor samhörighet med Ryssland så är det inte något förvånande. Lägg där till att Rysslands agerande i Ukraina så förstår man att det är en kall hand som för runt Ryssland i svenska tidningar.

Antalet personer från andra länder som fick uttala sig i tidningarna var få och det går egentligen inte att få fram någon jättesäker analys med så få enheter, men enheterna följer i alla fall Weibulls forskning och social identity theory eftersom personer från Ryssland fick komma till tals färre gånger än personer från norden, USA och Baltikum.

Det förkommer heller inte att folk tar ställning för Ryssland mot Nato. Ett nej till Nato betyder aldrig ja till Ryssland. Idéen om att Sverige skulle ställa sig på Rysslands sida mot Nato och väst existerar inte ens som en debattvinkel i den svenska pressen. Om Weibull hade gjort sin studie om samhörighet idag hade Ryssland förmodligen hamnat ännu längre ner på rankingen.

När det kommer till tidningarnas partiskhet finns det många olika parametrar att väga in. Enligt Asp (2006) finns det två typer av partiskhet: faktisk partiskhet och oskälig partiskhet. Rent statistiskt sätt så ger DN, SvD och Sydsvenskan mycket mer plats åt för-sidan än åt emot-sidan. Men samtidigt är huvuddelen av alla artiklar neutral i alla tidningar. Aftonbladet ger i sin tur mer plats åt sidan som är emot Nato.

Diagram-5 visar på en av aspekterna som kan ge ett mått på partiskhet, men enligt mig går det inte att uttyda något speciellt där. Det finns ingen anomali bland tidningarna om man utgår från principen att tidningar tenderar att följa sin politiska färg på ledarsidor och i liknande texter. Det är inte heller så att man ger en sida oskäligt mycket plats, utan alla tidningar verkar hålla sig inom samma spektrum.

När man dekonstruerar siffrorna från politisk tillhörighet får man fram att Folkpartiet/Liberalerna syns ofta jämfört med deras storlek. Det har främst varit just det partiet som starkast har drivit frågan. Moderaterna och Socialdemokraterna syns mest på grund av att försvarsministern figurerar i många texter och både moderata- och socialdemokratiska politiker har innehaft den posten under åren som studien inkluderar. Det är också två partier som spelade en stor roll i den svenska politiken under 1900-talet där Natofrågan var mer aktuell på grund av att Warszawapakten och Nato stod i varsin ringhörna. Intressant är annars att det är ganska många texter som skrivs under pseudonymen Oberoende Liberal. DN och Sydsvenskan är tidningarna som använder sig av den pseudonymen.

Om man kollar på vem som får komma till tals så ligger givetvis journalisterna överlägset i topp. Det är heller inte speciellt förvånande att politiker utgör den grupp som får näst mest plats. Vad jag anser vara lite förvånande är att akademiker inte syns oftare i debatten. Det tordes finnas plats för diverse analyser från akademiker och forskare eftersom Natodebatten och Ryssland båda är gamla saker.

Sammanfattningsvis skulle jag göra analysen att tidningarna presenterar en bild som är mer positiv till ett svenskt Natomedlemskap än vad den är negativt inställd. Dock är tonen i rapporteringen oftare negativ. Jag tycker dock inte att skillnaderna är tillräckligt stora för att kunna klassa rapporteringen som partiskt. Högertidningar skriver mer för och vänstertidningar mer emot. Det är heller inget parti som särbehandlas. Dock kan man föra argumentet att man inte målar upp en speciellt bra bild av Ryssland i tidningarna, och på så sätt bidrar till att man oskäligt gynnar ja-sidan då man blandar en negativ bild av Ryssland med åsiktstexter som är pro-Nato. Priming och framing från dagordningsteorins andra nivå menar på att vilket sammanhang saker placeras i är en viktig del i agendaskapandet. (McCombs, 2006) Enligt det här teoretiska perspektivet skulle alltså ja-sidan gynnas av att Ryssland placeras i dåliga sammanhang.

När det kommer till förhållningen till Ryssland i sig så visar diagrammen i resultatdelen att tidningarna inte förmedlar en positiv bild av landet och dess agerande. Den här studien har dock ingen möjlighet att avgöra huruvida rapporteringen är korrekt eller inte, eftersom jag inte kan avgöra vad Ryssland gör och inte gör. Men, det kan inte vanliga medborgare heller göra, utan alla måste förlita sig på just den bilden som presenteras i medierna. Därför är mediernas bild en stark bidragande orsak till hur medborgarna ser på Ryssland.

7 Slutdiskussion

7.1 Diskussion och slutsats

Utifrån min inledande frågeställning har jag efter studiens genomförande kommit fram till följande resultat på respektive fråga.

Min första frågeställning handlade om hur stor kvot av Natodebatten som bestod av åsiktstexter kontra nyhetstexter. Här kom jag fram till att cirka sex av tio texter var åsiktstexter. Det här är intressant, för det visar att det pågår en aktiv debatt och att åsiktstexter kan vara ett sätt att hålla ett ämne uppe på dagordningen.

Min andra frågeställning handlade om vinkling och partiskhet. Jag kom fram till att de flesta texterna var neutrala, men att det var större chans att läsa en text som var för ett medlemskap än vad det var att läsa en text som var emot. Det var också större chans att läsa om texter som var för Nato i någon av de tre tidningarna som ligger till höger på det politiska spektrumet och vice versa i vänstertidningen Aftonbladet. Dock låg alla tidningar inom samma måttstock när det kom till fördelningen mellan neutralitet, för och emot vilket gör att det åtminstone inte gick att klassa det som partiskhet. Det var inte heller någon särskild spridning bland partierna. Socialdemokraterna och Moderaterna fick komma till tals ofta på grund av att personer från dessa partier satt på posten som försvarsminister. Folkpartiet/Liberalerna var det partiet som prioriterade Natofrågan högst under den undersökta perioden, något som också avspeglades i siffrorna, men inte på ett sätt som skulle indikera på partiskhet.

Att Ryssland i cirka sex av tio texter framställdes som ett militärt hot mot Sverige eller ett annat europeiskt land visar dock på att det finns en viss misstänksamhet mot Ryssland i svenska tidningar. Huruvida denna misstänksamhet är befogad eller ej är dock inget den här uppsatsen kan svara på, men det är en intressant parameter när man vet att opinionen är instabil och frågan om ett Natomedlemskap har bubblat upp till ytan.

34,7% av texterna uttryckte att Sverige bör gå med i Nato, jämfört med 13,8 som inte tyckte att vi skulle det. Denna representation kan bero på att jag hade tre stycken högertidningar med, men bara en vänstertidning. För som jag har tidigare konstaterat så skriver högertidningar mer för och vänstertidningar emot. Man ska dock ha i åtanke att det finns många fler högertidningar än vänstertidningar i Sverige; därför skulle man kunna hävda att det gör resultatet generaliserbart.

Jag kom också fram till att det var mycket negativitet som präglade debatten. Framförallt bland åsiktstexterna och när texterna handlade om politik. Detta anser jag dock vara något positivt, eftersom det är någon form av bevis på att en demokrati fungerar när man kan uttrycka negativa saker om våra makthavare.

7.2 Förslag till vidare forskning

Jag anser att det är relevant att studera andra frågor som har med politik att göra, men som inte är kopplade till den normala valcykeln. Det är också intressant att undersöka hur medierna påverkar opinionen i liknande frågor som är enormt stora och har med identitet och självbild att göra.

Det hade till exempel varit intressant att se forskning på vilken roll medierna spelade i Brexit. Inte bara deras roll under månaderna innan folkomröstningen, utan även flera år tillbaka i tiden. Från att en gång ha identifierat sig med eller som något till att distansera sig från det. Vilken roll spelade medierna i det? Det finns även andra länder som är nära att gå med i EU och Nato. Det hade varit intressant att se hur medierna behandlar sådana saker.

Den svenska Natodebatten går hand i hand med den finska. Det hade varit intressant att se en komparativ studie mellan finska- och svenska medier gällande Natodebatten.

I Sverige har vi inte kommit till en punkt där en folkomröstning måste hållas, men en död fråga har väckts till liv och är numera en politisk het potatis. Jag tycker även att det hade varit intressant att se mer forskning på medierna, journalistik och politik i en kontext som inte har med ett val att göra då mesta delen av forskningen kretsar just kring val för det är då de flesta påverkas av kampanjer och liknande. Men en vardaglig kontext borde också vara relevant att forska om.

Referenslista

- Asp, K. (2004). *Jordskredssegern: medierna och folkomröstningen om euron*. Göteborg: Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet (JMG).
- Asp, K. (2006). *Rättvisa nyhetsmedier: partiskheten under 2006 års medievalsvalrörelse*. Göteborg: Institutionen för journalistik och masskommunikation, Göteborgs universitet.
- Binderkrantz, A.S. Green-Pedersen, C. (2009) Policy or processes in focus? *International Journal of Press/Politics*, 2009, 14, 2, 166-85
- Blomstrand, R. (2014) *En strid om verkligheten och Nato: En studie av Natoförespråkare i Sveriges riksdag* (Master's thesis) Stockholm: Department of Political science, Stockholms Universitet.
- DN. (2016, 19 oktober) Så jobbar DN med kvalitetsjournalistik. *Dagens Nyheter*. Hämtad: 2016-12-12, från <http://www.dn.se/info/info-hem/sa-jobbar-dn-med-kvalitetsjournalistik/>
- Edling, C. & Hedström, P. (2003). *Kvantitativa metoder: grundläggande analysmetoder för samhälls- och beteendevetare*. Lund: Studentlitteratur.
- Hjarvard, S. (2008) The Mediatization of Society: A Theory of the Media as Agents of Social and Cultural Change. *Nordicom Review* 29(2), 105-143.
- Holmberg, Sören & Weibull, Lennart (red.) (2004). *Ju mer vi är tillsammans: tjugosju kapitel om politik, medier och samhälle : SOM-undersökningen 2003*. Göteborg: SOM-institutet, Univ.
- Lippman, W. (2007). *Public opinion*. [Sioux Falls]: NuVison.
- McCombs, M. (2006). *Makten över dagordningen: om medierna, politiken och opinionsbildningen*. (1. uppl.) Stockholm: SNS förlag
- McQuail, D. (2010). *McQuail's mass communication theory*. (6. ed.) London: Sage.
- Müllers-Peters, A. et. al *Explaining attitudes towards the euro: Design of a cross-national study*", *Journal of Economic Psychology* 19 (1998):
- Nato. (2016) What is Nato? Hämtad 2016-12-12, från <http://www.nato.int/nato-welcome/index.html>
- Svenska trender 1986-2014 [Elektronisk resurs]*. (2015). Göteborgs universitet.
- Vetenskapsrådet. (2011). *God forskningssed*. Stockholm: Vetenskapsrådet.
- Westerståhl, J. (1972). *Objektiv nyhetsförmedling*. Göteborg: Akademiförl.
- Westerståhl, J. (1968). *Vietnam i Sveriges Radio: en studie av opartiskhet och saklighet i nyhetsförmedlingen utförd på uppdrag av radionämnden*. Göteborg

Bilaga 1

Kodschema

Månad	Rubrik		Nato	
Januari	Fyll i			
Februari	Innehåll Händelse involverande	Politisk tillhörighet	för/emot	Tidning
Mars	Ryssland	Moderaterna	Ja	Aftonbladet
April	Politik Händelse inte	Socialdemokraterna	Nej	Dagens Nyheter Svenska
Maj	involverande Ryssland	Folkpartiet/Liberalerna	Neutral	Dagbladet
Juni	Tidigare händelser	Sverigedemokraterna		Sydsvenskan
Juli		Centerpartiet		
Augusti		Vänsterpartiet		
September		Kristdemokraterna		
Oktober		Miljöpartiet		
November		ingen tillhörighet		
December		flera olika annat land Oberoende Liberal		

Texttyp	Vem talar	Ton	Ifall utland	Ryssland hot	Ord	Rubrik
Ledarsida	Journalist	Positiv	Fyll i	Ja	0-500	
Nyhetstext med pratminus	Politiker	Negativ		nej	501- 1000 1001-	Fyll i
Opinionstext	Yrkesman	Neutral			1500 1501-	
Notis	Akademiker				2000 2001-	
Insändare	Medborgare				2500 2501-	
Nyhetstext utan pratminus	Flera olika Person från annat land				3000 3000+	